

Til lovforslag nr. L 144. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 14. maj 1980

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Landsarbejdsnævnets sammensætning, registeranvendelse, opkrævning af arbejdsgiverbidrag, arbejdsgiverens oplysningspligt, aldersgrænse for dagpenge m. v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren er tillige med ministerens svar herpå optrykt som bilag til betænkningen.

Desuden har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Dansk Arbejdsgiverforening og
Kommunernes Landsforening.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiet, det radikale venstres og centrumdemokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstres medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse og vil nærmere redegøre herfor ved 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) udtaler:

Gældende arbejdsløshedsunderstøttelseslov er baseret på et helt andet samfund end det,

vi kender i dag. Loven burde derfor skrives om aldeles og totalt. Lapperier hjælper ikke stort. Når folketinget imidlertid skal tage stilling til de af arbejdsministeren foreslåede 20 ændringer, går mindretallet ind for at følge ham bortset fra de punkter, som følger af nedenstående ændringsforslag, hvorfor lovforslaget indstilles til *vedtagelse* med de af mindretallet og det af arbejdsministeren under nr. 1 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag og udtaler:

Mindretallet ønsker at udtrykke bekymring over, at det af dette lovforslags bemærkninger fremgår, at der sandsynligvis vil blive udarbejdet nye kriterier for beregning af arbejdsløshedsdagpenge. Praksis i dag er, at dagpengene udregnes på grundlag af de sidste 4 ugers indtægt. Ifølge bemærkningerne vil beregningsperioden blive ændret til 13 uger. Dette vil efter mindretallets opfattelse ikke være til fordel for lønmodtagerne.

Mindretallet ønsker samtidig at sikre, at 67-årige, der er på arbejdsmarkedet, men bliver afskediget og derfor må overgå til pension, stadig kan få 78 dages understøttelsen.

Mindretallet vil samtidig give udtryk for bekymring over al den statistikopbygning, der åbenbart skal foretages i arbejdsministeriet. Mindretallet er bekymret for, at registre-

ringssystemet skal kunne få utilsigtede virkninger for lønmodtagerne.

Et *femte mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag og udtaler:

Lovforslaget er som ved såre mange andre lovforslag en sammenblanding af godt og skidt. Mindretallet kan støtte de forslag, der vedrører opkrævningen af arbejdsgiverbidraget til arbejdsløshedsforsikringen, samt bestræbelserne på at fylde det hul ud, der har kunnet opstå mellem udbetaling af efterløn og pension.

Derimod vender mindretallet sig imod angrebet på arbejdsløshedsunderstøttelsen for ældre over 67 år, imod forsøgene på at tilvejebringe øgede kontrolmuligheder i forhold til de arbejdsløse i stedet for at angribe de skranker, kapitalismen sætter for, at den ledige arbejdskraft bruges til produktion i arbejderklassens interesse, og endelig imod den indeholdte tilpasning af den klassesamarbejdslinje, som landsarbejdsnævnet og arbejdsmarkedsnævnene er udtryk for, og som er med til at hindre, at lønarbejdernes interesser kan varetages bedst muligt.

Mindretallet har derfor stillet en række ændringsforslag, der fremmer lønarbejdernes og deres organisationers indflydelse på forvaltningen af arbejdsløshedslovgivningen.

Ændringsforslag

Til § 1

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) I indledningen indsættes efter »29. juni 1979,« ordene: »som ændret ved lov nr. 43 af 15. februar 1980,«.

Af et *mindretal* (Kurt Hansen (VS)):

2) Nr. 1 og 2 udgår, og i stedet indsættes som nye numre:

»01. I § 2 udgår ordene »under medvirken af landsarbejdsnævnet, jfr. §§ 3 og 11, stk. 1«.

02. §§ 3 og 4 ophæves.

03. I § 6, stk. 1, udgår ordene »under medvirken af arbejdsmarkedsnævnene, jfr. §§ 8 og 11, stk. 1«.

04. I § 6, stk. 2, udgår ordene », hvis indstilling afgives efter forhandling med vedkommende arbejdsmarkedsnævn samt landsarbejdsnævnet«.

05. I § 7, stk. 2, udgår ordene », derunder om landsarbejdsnævnets medvirken ved personalets fordeling på de enkelte arbejdsformidlingskontorer«.

06. §§ 8 og 9 ophæves.

07. I §§ 10, 13, stk. 6, 14, stk. 1 og 2, nr. 2, 18, 19, 19a, 21, 23a, stk. 3, 24, stk. 1, 34, stk. 1, 41, stk. 7, 56, stk. 2, 57, stk. 1, 59, stk. 4, 62, stk. 3, 65, stk. 5, 73, stk. 4, 75c, stk. 1, 76, stk. 3, 85a, stk. 2, og 90 udgår ordene »efter forhandling med landsarbejdsnævnet«.

08. § 11, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 1-4.

09. § 11, stk. 3, 1. pkt., ophæves.«

3) Efter nr. 2 indsættes som nye numre:

»010. § 12, stk. 1, affattes således:

»I tilfælde, hvor arbejdsformidlingen påtænker at henvise arbejdssøgende til samtale med en arbejdsgiver, der tilbyder arbejde uden for hjemstedet, påhviler det arbejdsformidlingen, inden henvisning sker, at tilvejebringe oplysninger om løn og arbejdsvilkår for det pågældende arbejde og om, hvorledes og på hvilke vilkår der kan skaffes de anviste arbejdere kost og logi.«

011. I § 12, stk. 2, udgår ordet »anviser«, og i stedet indsættes: »henviser til samtale med en arbejdsgiver med henblik på overtagelse af«, og efter ordet »bolig« indsættes: », såfremt det pågældende arbejde accepteres af denne«.

012. § 13, stk. 2, nr. 2, affattes således:

»2. der ikke kan henvises til samtale med en arbejdsgiver med henblik på overtagelse af passende arbejde på hjemstedet og«.

013. § 20 affattes således:

»§ 20. Formidling af kontakt mellem arbejdssøgende og arbejdsgivere sker ved henvisning af én eller flere arbejdssøgende til

samtale efter nærmere aftale med arbejdsgiveren.«

014. I § 20a, stk. 1, 1. pkt., udgår ordene »anvisning eller«.

4) Det under nr. 3 foreslåede § 20 a, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Har den arbejdssøgende været henvist til samtale, underretter arbejdsformidlingskontoret vedkommende arbejdsløshedskasse om meddelelsen.«

Af et *mindretal* (Glistrup (FP) og Lawaetz (FP)):

5) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af lovens § 20 a, stk. 1, 3. pkt., udgår ordene », og har den arbejdssøgende været henvist til samtale, underretter kontoret vedkommende arbejdsløshedskasse om meddelelsen«.

Af *mindretallet* under nr. 2:

6) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

»**015.** I § 20 a, stk. 2, udgår ordene »anvist eller«, og i § 20 a, stk. 3, udgår ordene »anvisning eller«.

016. I § 21 udgår ordene »anvisning af«, og i stedet indsættes: »at skaffe sig«.

Af *mindretallet* under nr. 5:

7) Nr. 4 udgår.

Af *mindretallet* under nr. 2:

8) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»**017.** § 22, stk. 2, ophæves.«

Af *mindretallet* under nr. 5:

9) Nr. 5 udgår.

Af *mindretallet* under nr. 2:

10) Nr. 5 affattes således:

»**5.** I § 23 udgår ordene »anvise arbejdskraft til«, og i stedet indsættes: »henvise arbejdssøgende til samtale med arbejdsgiveren med henblik på arbejde på«, og ordene »eller kendt ulovlig« udgår.«

11) Efter nr. 5 indsættes som nye numre:

»**018.** I §§ 23b, stk. 4, og 23c, stk. 3 og 5, udgår ordet »arbejdsmarkedsnævn«, og i stedet indsættes: »arbejdsløsheds-kasser«.

019. I §§ 23c, stk. 4, og 23d udgår ordet »arbejdsmarkedsnævnet«, og i stedet indsættes: »de pågældende arbejdsløsheds-kasser«.

020. § 23e ophæves.«

12) Efter nr. 5 indsættes som nyt nummer:

»**021.** I § 24, stk. 1, udgår ordene »anviser arbejde til ledige medlemmer og henviser sådanne«, og i stedet indsættes: »henviser ledige medlemmer«.

Af *mindretallet* under nr. 5:

13) Nr. 6 udgår.

Af et *mindretal* (Lilli Gyldenkilde (SF) og Kurt Hansen (VS)):

14) Nr. 6 udgår, og i stedet indsættes som nye numre:

»**022.** § 24 a ophæves.

023. I § 25, stk. 1, udgår »§§ 24 og 24 a«, og i stedet indsættes: »§ 24«.

024. §§ 25, stk. 2, og 26 ophæves.«

Af *mindretallet* under nr. 2:

15) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»**025.** I § 38, nr. 2, udgår ordene »og landsarbejdsnævnet«.

Af *mindretallet* under nr. 14:

16) Nr. 7 udgår.

Af *mindretallet* under nr. 2:

17) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»**026.** I § 58, stk. 1, udgår ordene »Efter forhandling med landsarbejdsnævnet kan arbejdsdirektøren«, og i stedet indsættes: »Arbejdsdirektøren kan«.

18) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»**027.** § 63 ophæves.«

19) Efter nr. 8 indsættes som nye numre:

»**028.** I § 65 ophæves stk. 3, og i stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-2«.

029. I §§ 68, stk. 5, og 94 udgår ordene »Efter forhandling med landsarbejdsnævnet fast-

sætter arbejdsdirektøren«, og i stedet indsættes: »Arbejdsdirektøren fastsætter«.

20) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:
»030. § 71 ophæves.«

21) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»031. I § 75 g udgår ordene », der har forhandlet med landsarbejdsnævnet,«.

Af *mindretallet under nr. 5:*

22) Nr. 11–13 udgår, og i stedet indsættes som nyt nummer:

»032. §§ 83–85 ophæves.«

Af et *mindretal* (Brøndsted (V), Enggaard (V), Grethe Fenger Møller (KF) og Ninn-Hansen (KF)):

23) I den under nr. 11 foreslåede affattelse af lovens § 83, stk. 2, 1. pkt., udgår ordet »én«, og i stedet indsættes: »to«.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Aage Andersen (S), Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Søren B. Jørgensen (S), Inge Fischer Møller (S), Kaj Poulsen (S), Taanquist (S), Bolvig (RV) og Arne Melchior (CD)):

24) I den under nr. 13 foreslåede affattelse af lovens § 85 udgår i stk. 5, 1. pkt., og stk. 6, 1. pkt., ordet »statsskattedirektøren«, og i stedet indsættes: »ministeren for skatter og afgifter«.

Af *mindretallet under nr. 2:*

25) Nr. 14 udgår.

Af *mindretallet under nr. 14:*

26) Nr. 15 udgår.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP), Lawaetz (FP), Lilli Gyldenkilde (SF) og Kurt Hansen (VS)):

27) Nr. 16 og 17 udgår.

Af *mindretallet under nr. 2:*

28) Efter nr. 17 indsættes som nye numre:
»033. § 92 ophæves.

034. I § 96 ophæves stk. 3 og 4.

035. § 97 a ophæves.

036. § 97 b ophæves.«

Af *mindretallet under nr. 14:*

29) Nr. 18 udgår.

30) Nr. 19 udgår.

Af *mindretallet under nr. 5:*

31) Nr. 20 udgår.

Til § 2

Af et *mindretal* (Glistrup (FP), Lawaetz (FP) og Lilli Gyldenkilde (SF)):

32) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1981.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er redaktionelt og skyldes gennemførelsen af lov nr. 43 af 15. februar 1980 om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om tjenestemandspension. (Ændring af reguleringsbestemmelser).

Til nr. 2, 11, 15, 17, 19, 21 og 28

Mindretallet er imod hele den klassesamarbejdslinje, der ligger til grund for den nuværende ordning af arbejdsformidlingen og arbejdsløshedsforsikringen. Det drejer sig især om landsarbejdsnævnet og arbejdsmarkedsnævnene.

Til nr. 3, 4, 6, 12, 18 og 20

Ændringsforslagene tilsigter at ligestille arbejdere og arbejdsgivere. Arbejdsgiverne kan undlade at antage anviste arbejdere. Arbejderne må have lignende muligheder for at vælge.

Til nr. 5

Et vigtigt formål med at ændre arbejdsløshedsunderstøttelsesloven er at afbureaukratisere den, mens de to sætninger, der foreslås strøget, går ud på en ny papirekspedition.

Til nr. 7

Tavshedspligtsregler bør indskrænkes, ikke udvides.

Til nr. 8

Bestemmelsen i lovens § 22, stk. 2, kan medvirke til at skabe langtidsledige samt bidrage til arbejdsgivermisbrug af arbejdsløshedsunderstøttelsen og bør derfor ophæves.

Til nr. 9

Den hidtidige sprogbrug »ulovlig«, er mere præcis end den foreslåede eufemistiserende vrøvlevending »overenskomststridig eller på anden måde retsstridig«.

Til nr. 10

Uanset konfliktens karakter skal arbejdsformidlingen ikke kunne intervenere ved at anvise arbejde. Med hensyn til den øvrige del af ændringsforslaget henvises til bemærkningerne til nr. 3, 4, 6, 12, 18 og 20.

Til nr. 13

Om det politiske stridspunkt private arbejdsanvisningsforetagender, bør afgørelserne træffes af arbejdsministeren, fordi han er den, som kan drages umiddelbart til ansvar i landets højeste politisk sammensatte forum, folketinget.

Til nr. 14

Mindretallet mener, at det alene er arbejdernes arbejdsløshedskasser, der skal have ret til at medvirke i arbejdsformidlingen. Bureauer og lignende skal ikke have adgang til at profitere på udlejning af arbejdere.

Til nr. 16

Mindretallet ønsker at fastholde den såkaldte 78 dages regel.

Undersøgelser af de ældres forhold viser, at de har sværere ved at opnå stabil beskæftigelse. Fratagelse af adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse for ældre, der er fyldt 67 år, er et urimeligt pres over for de ældre for at få dem til at forlade arbejdsmarkedet.

Til nr. 22

Særskilte arbejdsgiverbidrag til at dække nogle få procent af arbejdsløshedsunderstøttelsen er en fjollet foranstaltning, der blot kræver gold meradministration. Vedtages nærværende ændringsforslag, vil der til 3. behandling blive fremsat forslag om ikrafttræden af den nye regel afpasset efter, hvad der er teknisk mest praktisk, men helst sådan, at tidspunktet falder så nær som muligt overenskomstperiodens udløb, idet arbejdsgiverne jo så vil have så mange flere penge at gøre det godt med i den nye overenskomstperiode.

Til nr. 23

Mindretallet mener, at det ville hjælpe de mindre arbejdspladser, hvis de blev lettet for denne administrative og økonomiske belastning. Fritagelsen for alle med kun 2 ansatte ville også lette den centrale administration.

Til nr. 24

Ændringsforslaget er stillet efter ønske fra ministeren for skatter og afgifter.

Til nr. 25

Begrebet »mod bedre vidende« er et »gummibegreb«, der kan lægge op til urimelig forfølgelse af arbejdsløse.

Til nr. 26, 29 og 30

De af arbejdsministeren foreslåede ændringer tilsigter at skabe en øget kontrol med medlemmerne af arbejdsløshedskasserne. Der er tale om en urimelig mistænkeliggørelse, som mindretallet vil afvise.

Til nr. 27

En del af mindretallet (Glistrup (FP) og Lawaetz (FP)) udtaler herom:

Vi har bestemt ikke brug for flere papirformaliteter – heller ikke flere arbejdsgiverattester. Korrekt dagpengeudbetaling må sikres på anden vis.

Den anden del af mindretallet (Lilli Gyldekilde (SF) og Kurt Hansen (VS)) henviser til bemærkningerne til nr. 26, 29 og 30.

Til nr. 31

Vi har ikke brug for mere kriminalisering, flere tilfælde af administrative bødepålæg eller de andre i § 1, nr. 20, omhandlede viderverdigheder.

Til nr. 32

Arbejdsløshedskasserne må have den fornødne tid til at omstille sig til nye regler, hvorfor lovens ikrafttræden foreslås udskudt til den 1. januar 1981.

Aage Andersen (S) Bakholt (S) Hans Jørgen Jensen (S) Søren B. Jørgensen (S) fmd.

Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Bolvig (RV) Enggaard (V)

Brøndsted (V) Grethe Fenger Møller (KF) nfmd. Ninn-Hansen (KF)

Arne Melchior (CD) Lilli Gyldenkilde (SF) Kurt Hansen (VS) Lawaetz (FP)

Glistrup (FP)

Partierne KrF og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag**Et af udvalget til arbejdsministeren stillet spørgsmål og dennes besvarelse af samme:**

Ad § 1, nr. 7 og 8.

Spørgsmål:

Hvilke økonomiske muligheder vil efter en gennemførelse af den foreslåede ændring foreligge for medlemmer, der er fyldt 67 år, og som bliver arbejdsløse f. eks. i en 8 dages periode, fordi den virksomhed, hvorpå de har beskæftigelse, midlertidigt lukker?

Svar:

Det er foreslået, at retten til arbejdsløs-

hedsdagpenge bortfalder den 1. i måneden efter, at medlemmet er fyldt 67 år.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er begrundelsen for forslaget, at 67 år er den almindelige alder for udtræden af arbejdsmarkedet, og at retten til at modtage pension efter den sociale lovgivning indtræder på dette tidspunkt.

Medlemmer over 67 år, der herefter bliver ledige, vil have samme muligheder som andre for at få pension efter sociallovgivningen.